

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.003.01.2020

Krzysztof Tosnowiec
Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego
Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Kielcach
ul. Zagnańska 232
25-563 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/082 Ruch pojazdów przeciążonych na obszarach zurbanizowanych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Kielcach, ul. Zagnańska 232, 25-563 Kielce (dalej: WITD).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Tosnowiec, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego od 22 stycznia 2020 r. W okresie objętym kontrolą kierownikiem jednostki kontrolowanej byli również: – Agata Wiśniowska, której powierzono obowiązki kierowania pracami WITD od 29 listopada 2019 r. do 21 stycznia 2020 r.;– Patryk Czuba, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego od 7 lutego do 27 listopada 2019 r.;– Renata Gruszczyńska, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego od 1 do 6 lutego 2019 r.;– Waldemar Wiedeński, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego od 23 marca 2016 r. do 31 stycznia 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie do realizacji zadań w zakresie eliminacji ruchu przeciążonych pojazdów ciężarowych.2. Działania podejmowane w zakresie eliminacji ruchu przeciążonych pojazdów ciężarowych na obszarach zurbanizowanych. Kontrola dotyczyła miasta Kielce – jedyne miasta na prawach powiatu, właściwego dla obszaru działalności WITD.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020 (do 26 maja 2020 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Zbigniew Jurkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/26/2020 z 9 kwietnia 2020 r.

(akta kontroli str. 1-10 i 370-372)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Zadania dotyczące kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów przez WITD, zostały prawidłowo przypisane właściwym komórkom w regulaminie organizacyjnym oraz pracownikom w zakresach czynności. Obsada kadrowa WITD i jej przygotowanie do realizacji zadań, posiadany sprzęt i wyposażenie (w szczególności liczba pojazdów i wag) umożliwiały przeprowadzanie powyższych kontroli na terenie miasta Kielce. Wobec nieprzygotowania przez Miejski Zarząd Dróg w Kielcach (jednostka będąca zarządem drogi, przy pomocy której Prezydent Miasta Kielce, jako zarządca dróg, wykonuje swoje obowiązki) miejsc kontroli pojazdów, w których Inspekcja Transportu Drogowego mogłaby wykonywać czynności kontrolne, WITD nie przeprowadzał w Kielcach przedmiotowych kontroli. Jednocześnie ze strony WITD, do rozpoczęcia kontroli NIK, nie podjęto udokumentowanych działań w celu nawiązania współpracy z Prezydentem Miasta Kielce oraz z Miejskim Zarządem Dróg w Kielcach, dotyczącej utworzenia w granicach administracyjnych miasta Kielce miejsc umożliwiających przeprowadzanie przez WITD kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów. Według zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego (dalej: Główny Inspektor) *Kierunków działania WITD w latach 2018–2019*, współpraca z zarządem dróg, celem budowy miejsc do przeprowadzania przez Inspekcję Transportu Drogowego kontroli, powinna stanowić jeden z kierunków przeciwdziałania procesowi degradacji dróg. W toku kontroli NIK, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego (dalej: Wojewódzki Inspektor) zwrócił się do Prezydenta Miasta Kielce o rozpoczęcie współpracy w przedmiocie budowy w granicach administracyjnych miasta Kielce miejsc kontroli pojazdów oraz systemu preselekcji³, umożliwiającego zwiększenie ich skuteczności.

WITD zrealizował na obszarze województwa świętokrzyskiego w 2018 r. i w 2019 r. odpowiednio 907 oraz 780 kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów, co stanowiło 102% i 103% zaplanowanych przez Głównego Inspektora w *Ramowych Planach Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego* (dalej: RPK).

Stwierdzono przypadki niezapewnienia ciągłości ważności legalizacji części sprawnych wag przenośnych do ważenia pojazdów.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Narzędzie monitoringu pojazdów umożliwiające w szczególności automatyczne wykrywanie i identyfikację pojazdów przeciążonych bez ich zatrzymywania; głównym elementem systemu są wagi dynamiczne, system identyfikacji pojazdów, terminal obliczeniowy, sterujący i nadzorujący procesy pomiarowe oraz transmisję danych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie do realizacji zadań w zakresie eliminacji ruchu przeciążonych pojazdów ciężarowych

Opis stanu faktycznego

1.1. Według statutu WITD⁵, Wojewódzki Inspektor przy pomocy WITD był zobowiązany do realizacji zadań dotyczących spraw w zakresie kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów. W strukturze organizacyjnej WITD wyodrębniony został Wydział Inspekcji, posiadający dwa Oddziały: w Opatowie oraz w Jędrzejowie.

(akta kontroli str.11-15)

Szczegółowa organizacja WITD, stosownie do wymogów § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie zasad organizacji wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego⁶, została określona w regulaminie organizacyjnym WITD⁷, ustalonym przez Wojewódzkiego Inspektora i zatwierdzonym przez Wojewodę Świętokrzyskiego, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Głównego Inspektora. Według regulaminu organizacyjnego WITD, Wydział Inspekcji wraz z Oddziałami w Opatowie i w Jędrzejowie jest właściwy do kontroli przestrzegania przepisów ruchu drogowego w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁸, tj. między innymi kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów.

(akta kontroli str.16-69 i 253-256)

Główny Inspektor 17 września 2014 r. wydał zarządzenie nr 28/2014 w sprawie *zasad planowania, prowadzenia oraz dokumentowania kontroli przewozów drogowych przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego*⁹. Rozdział 7 zarządzenia dotyczy kontroli nacisków osi, masy całkowitej oraz wymiarów pojazdów.

W WITD nie opracowano dodatkowych procedur dotyczących wykonywania zadań w zakresie kontroli nacisków osi, masy całkowitej oraz wymiarów pojazdów. Nie otrzymano z Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego (dalej: GITD) wytycznych w tym zakresie.

(akta kontroli str. 413)

Wojewódzki Inspektor zarządzeniami określił metodykę prowadzenia postępowań administracyjnych, obiegu dokumentacji kontrolnej i jej weryfikacji w WITD w sprawach dotyczących nałożenia kary pieniężnej za naruszenia dotyczące

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Załącznik do zarządzenia nr 69/10 Wojewody Świętokrzyskiego z 21 czerwca 2010 r. w sprawie nadania statutu WITD. W dniu 26 lipca 2016 r. Wojewoda Świętokrzyski wydał zarządzenie nr 103/2016 zmieniające zarządzenie w sprawie nadania statutu WITD.

⁶ Dz. U. Nr 109, poz. 753, ze zm.

⁷ Wprowadzonym zarządzeniem nr 19/2019 Wojewódzkiego Inspektora z 7 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w WITD Regulaminu Organizacyjnego WITD (regulamin organizacyjny został zatwierdzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego 20 listopada 2019 r.). Poprzednio obowiązywał regulamin organizacyjny WITD wprowadzony zarządzeniem nr 23/2010 Wojewódzkiego Inspektora z 21 grudnia 2010 r. (zatwierdzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego 7 stycznia 2011 r.), w którym wprowadzono zmiany zarządzeniami: nr 22/2012 z 31 grudnia 2012 r. (zatwierdzone przez Wojewodę Świętokrzyskiego 21 stycznia 2013 r.) oraz nr 9/2016 z 21 lipca 2016 r. (zatwierdzone przez Wojewodę Świętokrzyskiego 26 lipca 2016 r.).

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 110, ze zm.

⁹ Dz. Urz. GITD poz. 14, ze zm., dalej: zarządzenie w sprawie zasad planowania, prowadzenia oraz dokumentowania kontroli przewozów drogowych.

przejazdu pojazdów nienormatywnych bez zezwolenia lub niezgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu¹⁰.

(akta kontroli str. 150-157 i 414-426)

Według regulaminu organizacyjnego WITD, prowadzenie postępowań administracyjnych należało do zakresu działania Wydziału Inspekcji i Wydziału Prawnego. Kierowanie wniosków o wszczęcie egzekucji administracyjnej oraz podejmowanie czynności w celu wyegzekwowania przez właściwe organy egzekucyjne należności z tytułu nałożonych kar pieniężnych, należało do zadań Wydziału Finansowo-Księgowego WITD.

(akta kontroli str. 16-69)

Zarządcą dróg, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych¹¹, dla dróg krajowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, dla dróg wojewódzkich - zarząd województwa, powiatowych - zarząd powiatu, gminnych - wójt (burmistrz, prezydent miasta). Zgodnie z art. 19 ust. 5 ustawy o drogach publicznych, w granicach miast na prawach powiatu, zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych oraz dróg, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a ustawy, jest prezydent miasta.

Na drogach publicznych zarządzanych przez Prezydenta Miasta Kielce, a także Zarząd Województwa Świętokrzyskiego oraz Zarząd Powiatu Kieleckiego (powiat kielecki stanowi obszar bezpośrednio przylegający do miasta Kielce), nie został wykonany system preselekcji. Na drogach krajowych w województwie świętokrzyskim zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, system ten wykonano na drodze S7, w kilometrażu 15+913, w miejscowości Smyków, na jezdni lewej, w kierunku na Warszawę, a także w kilometrażu 0+055, w miejscowości Wrzosa, na jezdni prawej, w kierunku na Kraków. Dotychczas nie wykonano w sąsiedztwie tego systemu stanowisk do ważenia, umożliwiających przeprowadzanie przez Inspekcję Transportu Drogowego kontroli z wykorzystaniem danych pochodzących z tego systemu.

(akta kontroli str. 352-368)

1.2. W zatwierdzonych przez Głównego Inspektora *Kierunkach działania WITD* w 2018 r. i w 2019 r., opracowanych przez WITD, jako jeden z kierunków wskazano przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg, bez wyszczególnienia dróg znajdujących się na terenie miast na prawach powiatu.

W celu realizacji tego kierunku działania, zaplanowano w 2018 r. przeprowadzenie 890 kontroli nacisków osi, masy całkowitej oraz wymiarów pojazdów w wyznaczonych miejscach, przystosowanych do pomiarów wagami przenośnymi, natomiast w 2019 r. – 756. Przedmiotowe kontrole stanowiły 12% zaplanowanych do przeprowadzenia kontroli ogółem w tych latach. W *Kierunkach działania WITD* podano, że kontrole miały być przeprowadzane z wykorzystaniem służbowych motocykli, celem eliminacji z dróg pojazdów unikających kontroli.

Ponadto w celu przeciwdziałania procesowi degradacji dróg, w *Kierunkach działania WITD*, wskazano również *współpracę z zarządami dróg w celu projektowania i budowy bezpiecznych miejsc parkingowych przeznaczonych do postoju pojazdów realizujących przewozy drogowe oraz umożliwiających przeprowadzanie uprawnionym organom kontroli drogowych pojazdów ciężarowych i autobusów.*

(akta kontroli str. 158-193)

¹⁰ Zarządzenie nr 5/2019 z 10 kwietnia 2019 r. Wcześniej obowiązywały zarządzenia: nr 3/2019 z 25 lutego 2019 r., nr 27/2018 z 13 listopada 2018 r. oraz nr 1/2017 z 2 stycznia 2017 r.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 470.

WITD, do rozpoczęcia kontroli NIK, nie podjął udokumentowanych działań w celu nawiązania współpracy z Prezydentem Miasta Kielce oraz z Miejskim Zarządem Dróg w Kielcach, dotyczącej utworzenia w granicach administracyjnych miasta Kielce miejsc umożliwiających przeprowadzanie przez WITD kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów. W toku kontroli NIK, Wojewódzki Inspektor pismem z 21 maja 2020 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Kielce o rozpoczęcie współpracy w przedmiocie budowy w granicach administracyjnych miasta Kielce miejsc kontroli pojazdów oraz systemu preselekcji, umożliwiającego zwiększenie ich skuteczności.

(akta kontroli str. 400-402)

1.3. Opracowane przez Głównego Inspektora i zatwierdzone przez Ministra Infrastruktury RPK na poszczególne lata, określały przeprowadzenie w 2018 r. przez WITD 890 kontroli nacisków osi, masy całkowitej oraz wymiarów pojazdów, w 2019 r. – 756, natomiast w 2020 r. – 742 takich kontroli. RPK nie uwzględniała przeprowadzania przez WITD ww. kontroli w granicach administracyjnych miasta Kielce, bowiem brak było w Kielcach miejsc, umożliwiających przeprowadzanie przez Inspekcję Transportu Drogowego przedmiotowych kontroli.

Zdaniem NIK, nieprowadzenie przez WITD kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów mogło być wykorzystywane przez przewoźników do transportu ponadnormatywnych ładunków i znacząco ograniczało możliwość ochrony dróg w Kielcach.

WITD nie przedstawiał propozycji do Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Świętokrzyskiego, bowiem Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Kielcach nie zwracała się o przekazanie przedmiotowych propozycji. WITD z własnej inicjatywy nie przekazywał propozycji do ww. Programu.

(akta kontroli str. 197, 207, 221, 231-240, 251-252)

1.4. WITD nie posiadał wag przenośnych do pomiarów dynamicznych, a także wag stacjonarnych. Wyposażony był natomiast w wagi przenośne do pomiarów statycznych masy oraz nacisków osi. Na wyposażeniu WITD:

- 31 grudnia 2018 r. było 20 wag, w tym 16 miało wymaganą legalizację. W świetle *ekspertyzy opłacalności naprawy wag* sporządzonej 27 marca 2019 r. dla WITD przez zewnętrzny podmiot, stwierdzono brak możliwości naprawy wag, które utraciły legalizację. WITD 5 lipca 2019 r. dokonał ich likwidacji, poprzez przekazanie wag do utylizacji;
- 31 grudnia 2019 r. oraz 31 marca 2020 r., było 16 wag, w tym 13 miało wymaganą legalizację, natomiast nie miały jej trzy wagi. Ważność legalizacji skończyła się 30 listopada 2019 r. WITD wystąpił o wymagane legalizacje dopiero 11 marca 2020 r. Ponadto w trakcie 2019 r., w przypadku czterech innych wag, nie została zachowana ciągłość legalizacji, bowiem zostały zalegalizowane 29 marca 2019 r., a poprzednie utraciły ważność 28 lutego 2019 r.

Wagi były wykorzystywane w pojazdach służbowych WITD (liczba pojazdów, w których wykorzystywano wagi wynosiła: 31 grudnia 2018 r. - 12, a 31 grudnia 2019 r. oraz 31 marca 2020 r. – 9). Przy pomocy wag, które nie miały aktualnej legalizacji nie przeprowadzano kontroli. Według wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora posiadany przez WITD sprzęt pozwala na prawidłową realizację zadań kontrolnych.

(akta kontroli str. 242-249, 374-377 i 408-409)

Według § 29 ust. 1 zarządzenia Głównego Inspektora w sprawie zasad planowania, prowadzenia oraz dokumentowania kontroli przewozów drogowych, kontrole masy

oraz nacisków osi mogą być przeprowadzane jedynie przy użyciu wag posiadających aktualną legalizację.

1.5. Stosownie do § 11 ust. 4 zarządzenia Głównego Inspektora w sprawie zasad planowania, prowadzenia oraz dokumentowania kontroli przewozów drogowych, inspektorzy WITD czynności kontrolne przeprowadzają w miejscach do tego wyznaczonych. Budowa w granicach administracyjnych miasta Kielce, miejsc wykonywania kontroli ruchu i transportu drogowego, przeznaczonych w szczególności do ważenia pojazdów należy do zadań Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach (art. 20a pkt 2 ustawy o drogach publicznych).

W województwie świętokrzyskim zostało wyznaczonych ogółem 21 miejsc kontroli pojazdów, w tym jedno znajdowało się w Kielcach obok siedziby WITD, przy drodze zarządzanej przez Miejski Zarząd Dróg w Kielcach. Miejsce to nie było przystosowane do przeprowadzania kontroli masy oraz nacisków osi i dlatego nie przeprowadzano tam takich kontroli.

(akta kontroli str. 250-252)

1.6. WITD nie mógł korzystać z systemu preselekcji w Kielcach, gdyż na terenie miasta system ten nie funkcjonował. WITD miał jedynie dostęp do danych z oprogramowania obsługującego system preselekcji na drodze S7, w miejscowościach Smyków oraz Wrzosa. Wobec niewykonania dotychczas stanowisk do ważenia pojazdów w jego sąsiedztwie, brak było możliwości przeprowadzania kontroli przez Inspekcję Transportu Drogowego, z wykorzystaniem danych pochodzących z tego systemu.

(akta kontroli str. 352-368)

1.7. W dniu 31 grudnia 2018 r. w WITD było zatrudnionych ogółem 36 osób, w tym 22 w Wydziale Inspekcji. W dniu 31 grudnia 2019 r. w WITD było zatrudnionych ogółem 36 osób, w tym 23 w Wydziale Inspekcji, a 31 marca 2020 r. – 37 osób, w tym 23 w Wydziale Inspekcji. Z pracowników Wydziału Inspekcji, po czterech zatrudnionych było w oddziałach w Opatowie i w Jędrzejowie. Inspektorzy Wydziału Inspekcji ukończyli kurs specjalistyczny dla kandydatów na stanowisko inspektora Inspekcji Transportu Drogowego. Uczestniczyli w szkoleniach obejmujących zagadnienia przeprowadzania kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów oraz szkoleniach dotyczących CEN¹². Według wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora, stan przygotowania kadry WITD pozwala na prawidłową realizację zadań statutowych.

(akta kontroli str. 1-10, 257-259, 378-399 i 408-409)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ze strony WITD, do rozpoczęcia kontroli NIK, nie podjęto udokumentowanych działań w celu nawiązania współpracy z Prezydentem Miasta Kielce oraz z Miejskim Zarządem Dróg w Kielcach, dotyczącej utworzenia w granicach administracyjnych miasta Kielce miejsc umożliwiających przeprowadzanie przez WITD kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów. Według zatwierdzonych przez Głównego Inspektora *Kierunków działania WITD* w latach 2018-2019, współpraca z zarządem dróg, celem budowy miejsc do przeprowadzania przez Inspekcję Transportu Drogowego kontroli, powinna stanowić jeden z kierunków przeciwdziałania procesowi degradacji dróg.

¹²Zgodnie z art. 80 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2140 ze zm.), jest to ewidencja naruszeń stwierdzonych w wyniku przeprowadzanych kontroli, w której gromadzi się dane odpowiednio do rodzaju, przedmiotu i zakresu przeprowadzonej kontroli w szczególności informacje i dane o kontroli oraz kontrolującym, informacje i dane o kontrolowanych, informacje i dane o pojeździe i przyczepie, informacje i dane o ładunku.

Z art. 20a pkt 2 ustawy o drogach publicznych wynika, że budowa w granicach administracyjnych miasta Kielce, miejsc wykonywania kontroli ruchu i transportu drogowego, przeznaczonych w szczególności do ważenia pojazdów należy do zadań zarządzającego drogami na terenie miasta.

Były Wojewódzki Inspektor Waldemar Wiedeński wyjaśnił, że w okresie kiedy kierował WITD, prowadził rozmowy z ówczesnym Prezydentem Miasta Kielce, dotyczące potrzeb budowy na terenie Kielc miejsc do przeprowadzania przedmiotowych kontroli, bowiem najbliższe znajdowały się w znacznej odległości od miasta. Podał, że Prezydent Miasta Kielce wyrażał zrozumienie do przedstawianych kwestii, jednocześnie uzależniając podjęcie decyzji od stanu budżetu miasta. Wyjaśnił również, że nie występował pisemnie do Prezydenta Miasta Kielce w powyższej kwestii, bowiem z rozmów wynikało, że miasto Kielce nie jest przygotowane do podjęcia w najbliższym czasie współpracy z Inspekcją Transportu Drogowego.

Były Wojewódzki Inspektor Patryk Czuba, wyjaśniając przyczyny nieprawidłowości, podał, że WITD realizowało szereg innych działań wpływających bezpośrednio na bezpieczeństwo w transporcie i ruchu drogowym, dlatego z braku czasu nie podjęto współpracy z Prezydentem Miasta Kielce. Podał również, że był zbyt krótko Wojewódzkim Inspektorem.

(akta kontroli str. 400-402)

2. Nie zapewniono ciągłości ważności legalizacji części sprawnych wag przenośnych do ważenia pojazdów, w wyniku czego sprzęt ten nie był wykorzystywany w trakcie prowadzonych kontroli. Na wyposażeniu WITD w dniu 31 grudnia 2019 r. oraz 31 marca 2020 r. znajdowało się 16 wag, z których trzy nie miały wymaganych legalizacji. Termin legalizacji upłynął 30 listopada 2019 r., a WITD wystąpił o nie dopiero 11 marca 2020 r. Ponadto w trakcie 2019 r., w przypadku czterech wag, nie została zachowana ciągłość legalizacji, bowiem zostały zalegalizowane 29 marca 2019 r., a poprzednie utraciły ważność 28 lutego 2019 r.

Wojewódzki Inspektor Krzysztof Tosnowiec wyjaśnił, że przerwa w ciągłości legalizacji czterech wag wynikała z faktu, że ówczesny Wojewódzki Inspektor Patryk Czuba podjął decyzję o wystąpieniu o ich legalizację dopiero 22 lutego 2019 r. W przypadku wag, którym legalizacja skończyła się 30 listopada 2019 r., niezachowanie ciągłości było spowodowane sytuacją, że Patryk Czuba podjął decyzję, że w toku działalności będzie wykorzystywanych czasowo jedynie 13 pozostałych wag. Wojewódzki Inspektor Krzysztof Tosnowiec wyjaśnił również, że w lutym 2020 r. zdecydował, iż do dyspozycji WITD powinny pozostawać zalegalizowane wszystkie będące na wyposażeniu wagi.

(akta kontroli str. 242-249 i 408-412)

OCENA CZĄSTKOWA

Zadania dotyczące kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów przez WITD, zostały prawidłowo przypisane w dokumentach organizacyjnych. Obsada kadrowa WITD, posiadany sprzęt i wyposażenie (w szczególności liczba pojazdów i wag) umożliwiały przeprowadzanie powyższych kontroli na terenie miasta Kielce. Nie przeprowadzono ich jednak, bowiem w granicach administracyjnych Kielc nie wybudowano miejsca do tego przeznaczonego. WITD, do rozpoczęcia kontroli NIK, nie podjął udokumentowanych działań w celu nawiązania współpracy z Prezydentem Miasta Kielce oraz z Miejskim Zarządem Dróg w Kielcach w sprawie utworzenia w granicach administracyjnych miasta Kielce miejsc umożliwiających przeprowadzanie przez WITD kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów, pomimo że zadanie dotyczące takiej współpracy wskazane zostało w *Kierunkach działania WITD* w latach 2018–2019.

WITD zrealizował na obszarze województwa świętokrzyskiego kontrole zaplanowane w RPK. Stwierdzono przypadki niezapewnienia ciągłości ważności legalizacji części sprawnych wag przenośnych do ważenia pojazdów.

OBSZAR

2. Działania podejmowane w zakresie eliminacji ruchu przeciążonych pojazdów ciężarowych na obszarach zurbanizowanych

Opis stanu faktycznego

W związku z brakiem na terenie miasta Kielce miejsc przeznaczonych do ważenia pojazdów, WITD nie przeprowadzał w Kielcach kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów.

(akta kontroli str. 250-252 i 402)

RPK określały przeprowadzenie przez WITD w województwie świętokrzyskim w 2018 r. – 890, w 2019 r. – 756 kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów.

W 2018 r. przeprowadzono ogółem 907 kontroli (102% określonych w RPK), z tego: 820 dotyczyło pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, natomiast 87 pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony.

W 2019 r. przeprowadzono ogółem 780 kontroli (103% określonych w RPK), z tego: 465 dotyczyło pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, natomiast 315 dotyczyło pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony.

W związku z przejazdem pojazdami przeciążonymi, w następstwie przeprowadzonych kontroli, w 2018 r. nałożono 49 mandatów karnych na łączną kwotę 14 720 zł oraz wydano 16 decyzji administracyjnych o nałożeniu kar w łącznej wysokości 97 000 zł. W 2019 r. nałożono 163 mandaty karne na łączną kwotę 49 500 zł oraz wydano 7 decyzji administracyjnych o nałożeniu kar w łącznej wysokości 30 500 zł. Wskaźnik skuteczności kontroli¹³ WITD w województwie świętokrzyskim wyniósł 2% w 2018 r. oraz 22% w 2019 r. Istotny wpływ na poziom wskaźnika skuteczności miał fakt, iż pomimo istnienia na drodze S7 w województwie świętokrzyskim systemu preselekcji brak było miejsca do przeprowadzania kontroli ważeniowych. (akta kontroli str. 403)

OCENA CZĄSTKOWA

Z uwagi na brak na terenie miasta Kielce miejsc przeznaczonych do ważenia pojazdów i nieprzeprowadzanie w związku z tym przez WITD kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów, NIK odstępuje od oceny badanego obszaru.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Kontynuowanie działań zmierzających do nawiązania współpracy z Prezydentem Miasta Kielce w celu budowy na terenie miasta miejsc przeznaczonych do przeprowadzania kontroli masy, nacisków osi oraz wymiarów pojazdów.
2. Podjęcie działań zapobiegających wystąpieniu sytuacji braku ciągłości ważności legalizacji wag znajdujących się na wyposażeniu WITD.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

¹³ W 2018 r. wskaźnik skuteczności kontroli wagowych WITD mierzony był wydanymi decyzjami administracyjnymi do całkowitej liczby przeprowadzonych kontroli, w 2019 r. wskaźnik skuteczności kontroli wagowych WITD mierzony był wydanymi decyzjami administracyjnymi i mandatami karnymi na kierujących do całkowitej liczby przeprowadzonych kontroli.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, czerwca 2020 r.

Kontroler
Zbigniew Jurkowski
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis

.....
podpis